

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

9 december 1999

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van het decreet van 16 november 1993
houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap
voor vertaling van Nederlandse letterkunde**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Eddy Schuermans, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Jozef Browaeys, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Cis Schepens ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Julien Librecht, Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

de heer Freddy Sarens, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Luc Martens, Joachim Coens ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heren André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendael ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

111 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

1. Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden	4
2. Algemene bespreking	4
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	5
4. Eindstemming	5

DAMES EN HEREN,

1. Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden

De minister verwijst naar het decreet van 16 november 1983, waarin het bedrag van de Vlaamse Cultuurprijs voor vertaling van Nederlandse letterkunde werd vastgesteld op 200.000 frank. Dit bedrag werd in 1988 door een ministerieel besluit een eerste maal verhoogd. Dit gebeurde volledig analoog met de aanpassing van de bedragen van de andere prijzen, geregeld door het decreet van 3 april 1981, waarbij in artikel 3, 2^e lid, de Vlaamse minister, bevoegd voor Cultuur, gemachtigd is het bedrag van de prijs aan te passen. Hierbij werd echter vergeten het decreet van 16 november 1983, dat de instelling van de Vlaamse Cultuurprijs voor vertaling van Nederlands letterkundig werk voorziet, aan te passen. De toekenning en uitbetaling van de vertaalprijs leverde sedert 1988 geen problemen op doordat het oorspronkelijk decreet niet werd gecontroleerd.

In 1998 werd de driejaarlijkse Vlaamse Cultuurprijs voor vertaling van Nederlandse letterkunde met een bedrag van 500.000 BEF toegekend aan de Zweedse vertaler Per Holmer voor zijn vertalingen van Hugo Claus en Eddy Van Vliet. Hoewel bij ministerieel besluit van 20 oktober 1998 het bedrag opgetrokken was tot 500.000 BEF, weigerde het Rekenhof dit keer tot uitbetaling van 500.000 frank over te gaan, omdat dit bedrag niet in overeenstemming was met het decreet van 16 november 1983.

Om tot een definitieve oplossing te komen werd door toenmalig minister Luc Martens een voorontwerp van decreet ter goedkeuring voorgelegd aan de ministerraad, en later voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Het is dit ontwerp dat momenteel ter goedkeuring aan het parlement wordt voorgelegd.

2. Algemene bespreking

De commissieleden scharen zich unaniem achter het voorliggende ontwerp van decreet.

Mevrouw Mieke Van Hecke dringt aan op een globale decretale regeling inzake de toekenning van cultuurprijzen. Hierin moeten algemene minimale criteria worden vastgelegd betreffende de beoogde kwaliteit, na te leven procedures, doelgroep en der-

gelijke. Dit moet misbruiken voorkomen. Bovendien dringt het veld zelf aan op meer helderheid betreffende de toekenning van cultuurprijzen.

De minister heeft geen bezwaar tegen een decretale omkadering, maar legt de nadruk op het behoud van de nodige soepelheid. Ervaring leert immers dat een decretale verankering vaak leidt tot verstarring.

De heer Julien Librecht stelt vast dat het Nederlandse taalgebied tot de middelgrote taalgebieden van Europa behoort. Het is echter grensoverschrijdend. Dit veronderstelt een goede samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland, en een gezamenlijke vertegenwoordiging naar Europa en de buitenwereld. Nochtans is dit niet altijd zo. In het vertaalbeleid zijn enkele belangrijke hiaten. Er is een verschillende benadering van feiten, die mede het gevolg is van de verschillende geschiedkundige ontwikkelingen; de wetgeving is onderling verschillend; veldwerkers hebben verschillende oriëntaties en gevoeligheden; en er zijn gebrekkige samenwerkingsstructuren tussen de verschillende overheden. Spreker meent dat het vertaalbeleid dringend nood heeft aan een overkoepelend organisatorisch kader, met meer aandacht voor de vertalers, en de vertegenwoordiging van alle ideologieën in de betrokken commissies. Er is nood aan een Nederlands-Vlaams vertaalcentrum dat ook kan fungeren als coördinatie- en informatiepunt voor een actief vertaalbeleid: cfr. ONUB (Overleg Nederlandstalige Uitgeverij en Boekhandel) als platform voor het boek, en SABIDO (Samenwerkingsverband Bibliotheken en Documentatiewezens) als platform voor het bibliotheekwezen.

Mevrouw Mieke Van Hecke informeert n.a.v. deze materie van vertaalproblematiek naar de concrete samenwerking tussen het letterenbeleid, het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) en de Nederlandse Stichting Fonds voor de Letteren. Er is immers synergie nodig tussen al deze entiteiten die binnen het letterenbeleid, elk hun eigen opdracht uitoefenen.

De minister benadrukt zijn voorkeur voor een doorgedreven culturele samenwerking met Nederland. Uiteraard geldt dit eveneens op het gebied van het letterenbeleid, vertalingen en leesbevordering. Dit kan worden geconcretiseerd binnen de Nederlandse Taalunie, en via de samenwerking tussen het VFL en de Nederlandse Stichting Fonds voor de Letteren. Voor het uitreiken van literatuurprijzen kan eventueel worden gedacht aan het samenstellen van een ad-hoc jury, of aan een samenwerking via de technische adviescommissies binnen

het VFL. Hoe deze samenwerking concreet moet verlopen, is echter nog niet bepaald.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 2

Mevrouw Mieke Van Hecke hoopt dat de nieuwe regeling – waarbij de Vlaamse regering het bedrag van de prijs kan aanpassen, binnen de perken van de kredieten voorzien in de uitgavenbegroting – niet zal leiden tot het toekennen van prijzen met te verwaarlozen kleine geldsommen. Spreker hoopt dat het bedrag van 200.000 frank, vastgelegd in artikel 3 van het decreet van 16 november 1983, als minimum zal worden gehanteerd.

De minister sluit zich hierbij aan.

Artikel 2 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 3

Mevrouw Mieke Van Hecke verwijst naar de memorie van toelichting, waar enkel sprake is van een probleem betreffende de uitkering aan de laureaat Per Holmer in 1998. Vandaar dat het voorontwerp van decreet de inwerkingtreding vastlegde op 1 januari 1998. Het advies van de Raad van State suggereert wel om de terugwerkende kracht van het ontwerp-decreet derwijze te bepalen dat alle in het verleden toegekende prijzen worden geregulariseerd. De vraag is echter of een terugwerkende kracht tot 1 januari 1988 echt noodzakelijk is.

De minister geeft een overzicht van de prijzen die in het verleden werden uitgereikt, en waarvan het gangbare bedrag van 500.000 frank niet in overeenstemming is met het decreet van 16 november 1983. In 1989 werd de prijs toegekend aan de laureate Marie Hooghe, voor de Franse vertaling van *Mijn kleine oorlog* van Louis Paul Boon ; in 1992 aan Liliane Wouters voor haar Franse vertalingen van Nederlandse literatuur ; in 1995 aan Maria

Csollany voor haar Duitse vertalingen van Nederlandse literatuur ; en in 1998 aan Per Holmer voor zijn Zweedse vertalingen van Nederlandse literatuur. Via de voorliggende wijzigingen wordt een decretale basis geschapen voor deze prijzen, en worden problemen voorkomen voor toekomstige laureaten van de driejaarlijkse Vlaamse Cultuurprijs voor vertaling van Nederlandse letterkunde.

Artikel 3 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 16 november 1983 houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor vertaling van Nederlandse letterkunde, wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

De verslaggever,

Mieke VAN HECKE

De voorzitter,

Jos STASSEN